

Granskning av delegations- ordningar och kontroll av beslut

Enköpings kommun

Mars 2026

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Enköpings kommun genomfört en granskning av delegationsordningar och kontroll av beslut. Granskningens syfte är att bedöma om nämnderna har tillräcklig kontroll över delegerade och vidaredelegerade beslut samt om nämnden säkerställt en korrekt och effektiv hantering av delegations- och vidaredelegationsbeslut.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att tekniska nämnden **i allt väsentligt** har beslutat om en ändamålsenlig delegationsordning och att vård- och omsorgsnämnden **inte helt** har beslutat om en ändamålsenlig delegationsordning. Den interna kontrollen inom området bedöms **inte helt** vara tillräcklig för tekniska nämnden och vård- och omsorgsnämnden.

Nedan ses bedömning för varje revisionsfråga. En uppdelning görs i tabellen för bedömning avseende tekniska nämnden (TN) och vård- och omsorgsnämnden (VO). För fullständiga bedömningar se respektive revisionsfråga i rapporten eller det avslutande avsnittet "Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor".

Revisionsfrågor	Bedömning	TN		VO
1. Har nämnden beslutat om en ändamålsenlig delegationsordning?	Ja		Delvis	
2. Har nämnden säkerställt att förvaltningschefens vidaredelegationsordning är ändamålsenlig?	Går ej att bedöma		Går ej att bedöma	
3. Hanteras delegationsbesluten i enlighet med gällande delegationsordning och lagstiftning?	Delvis		Delvis	

Rekommendationer

Mot bakgrund av vad som framkommit i granskningen rekommenderas att:

Tekniska nämnden

- Säkerställa att delegationsbeslut konsekvent innehåller uppgift om både beslutsfattarens namn och funktion, i såväl beslutsdokument som delegationsbeslutsförteckningar, för att stärka spårbarheten och möjligheten till efterhandskontroll.

- Utveckla en mer enhetlig tillämpning av mallar och strukturer för delegationsbeslut, särskilt avseende hur beslutsmeningar och hänvisningar till delegationspunkt formuleras, för att minska personberoende och öka kvaliteten i dokumentationen.
- Förtydliga inom vilken tidsram delegationsbeslut ska anmälas till nämnden, antingen genom tillägg i delegationsordningen eller genom kompletterande rutin, i syfte att minska tolkningsutrymmet och säkerställa en enhetlig tillämpning.

Vård- och omsorgsnämnden

- Säkerställa att delegationsbeslut dokumenteras på ett sådant sätt att det tydligt framgår vilken delegationspunkt beslutet avser, vem som har fattat beslutet samt när beslutet fattades, i syfte att möjliggöra kontroll av att besluten fattats av personer med korrekt befogenhet.
- Utveckla återrapporteringen av delegationsbeslut till nämnden så att informationen i högre grad möjliggör bedömning av beslutens innehåll, konsekvenser och risker, särskilt vid ärenden av större betydelse.
- Förtydliga inom vilken tidsram delegationsbeslut ska anmälas till nämnden, antingen genom tillägg i delegationsordningen eller genom kompletterande rutin, i syfte att minska tolkningsutrymme och säkerställa en enhetlig tillämpning.
- Överväga att i interkontrollplanen lägga in ett kontrollmoment gällande att slumpmässigt utföra kontroller av att delegationsbeslut följer beslutad delegationsordning.

Innehållsförteckning

Inledning	5
Bakgrund	5
Syfte och revisionsfrågor	6
Revisionskriterier	6
Avgränsning	7
Metod	7
Kommunallagens bestämmelser om delegation	9
Kommunövergripande styrdokument.....	10
Granskningsresultat	12
Beslut om ändamålsenlig delegationsordning	12
Säkerställande en ändamålsenlig vidaredelegering	22
Delegationsbeslut hanteras i enlighet med delegationsordning och lag.....	24
Samlad bedömning.....	35
Rekommendationer.....	35
Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor	36

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen får en nämnd delegera beslutsrätten i vissa typer av ärenden. Om nämnden vill delegera sin beslutanderätt ska den klart ange vilken beslutanderätt som delegeras och till vem. Det kan vara lämpligt att detta framgår av en delegationsordning (KL 13 kap. 5 §). Delegationsbeslut är att jämställa med en nämnds egna beslut. Det är viktigt att nämnden har tillräcklig kontroll att beslut på delegation hanteras korrekt. Genom att beslut på delegation anmäls till nämnden får nämnden insyn i de beslut som fattas inom organisationen. Detta gör det möjligt för nämnden att få en helhetsbild av verksamheten och att kunna kontrollera att besluten fattas i enlighet med de riktlinjer, policys och regler som finns samt i enlighet med organisationens långsiktiga mål.

Anmälningförfarandet till nämnd har även betydelse för överklagandefristen. Överklagandet ska komma in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då det kungörs på kommunens anslagstavla att protokollet justerats (KL 13 kap. 5 §). Konsekvensen av att inte anmäla delegationsbeslut blir att överklagandefristen inte börjar löpa och risk finns för sena överklaganden av nämndens beslut. Nämnden ska besluta i vilken utsträckning beslut, som har fattats på delegation, ska anmälas till nämnden. Beslut som inte ska anmälas ska protokollföras särskilt (KL 6 kap. 40 §, 7 kap. 8 §).

Under år 2024 genomförde revisorerna en förstudie, där kommunstyrelsens, tekniska nämndens samt vård- och omsorgsnämndens delegationsordningar granskades. Delegationsordningarna följde samma mall och upplägg vilket innebar att det fanns flera generella iakttagelser. Utifrån detta lämnades följande förslag om fördjupade granskningar:

- Förstudien har påvisat att det finns otydligheter kring delegerad beslutsrätt. I denna del ser vi att fördjupande granskning kan genomföras.
- Vidare finns delegationer som upplevs omfattande och som riskerar leda till att nämnderna får en icke önskvärd distans till omfattande beslut i verksamheten. I denna del ser vi också att fördjupande granskning kan genomföras.
- Det framgår inte tydligt i delegationsordning hur anmälan av delegationsbeslut från utskott ska hanteras. Detta kan behöva undersökas för att säkerställa att hanteringen är korrekt enligt KL.

Utifrån ovanstående bedömer revisorerna det som angeläget att genomföra en fördjupad granskning inom området.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte är att bedöma om nämnden har tillräcklig kontroll över delegerade och vidaredelegerade beslut samt om nämnderna säkerställt en korrekt och effektiv hantering av delegations- och vidaredelegationsbeslut.

Revisionsfrågor:

1. Har nämnden beslutat om en ändamålsenlig delegationsordning?
 - Uppfyller delegationsordningen kraven i kommunallagen?
 - Uppfyller delegationsordningen rimliga krav på struktur och tydlighet?
 - Uppfyller delegationsordningen rimliga krav så att nämnden ej får en icke önskvärd distans till omfattande beslut i verksamheten?
2. Har nämnden säkerställt att förvaltningschefens vidaredelegationsordning är ändamålsenlig?
 - Uppfyller vidaredelegationsordningen kraven i kommunallagen?
 - Är vidaredelegationsordningen upprättad inom de ramar som nämnden beslutat i sin delegationsordning?
 - Uppfyller vidaredelegationsordningen i övrigt rimliga krav på struktur och tydlighet?
3. Hanteras delegationsbesluten i enlighet med gällande delegationsordning och lagstiftning?
 - Har delegations- och vidaredelegationsbeslut blivit korrekt dokumenterade?
 - Har delegations- och vidaredelegationsbeslut fattats av personer med befogenhet?
 - Har delegerade och vidaredelegerade beslut blivit korrekt anmälda till nämnden?
 - Har delegerade och vidaredelegerade beslut blivit korrekt anslagna?

Revisionsfråga 1 och 2 används för att bedöma om granskningsområdet hanteras på ett ändamålsenligt sätt. Revisionsfråga 3 bildar underlag för att pröva den interna kontrollen.

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar. Följande utgör revisionskriterier i granskningen:

- Kommunallagen (KL) 6 kap. 37–40 §§ samt 7 kap. 5–8 §§
- Reglemente för granskningsobjektet

- Arbets- och delegationsordningar vid granskningsobjektet
- Mall för delegationsbeslut

Avgränsning

Granskningen avgränsas till att omfatta tekniska nämnden och vård- och omsorgsnämnden.

Granskningen är avgränsad till kontroll över hantering av delegations- och vidaredelegationsbeslut under år 2025.

Metod

Granskningen genomförs i två steg:

1. I steg ett granskas delegationsordning och förvaltningschefs vidaredelegationsordningar med syfte att bedöma om delegationsordningarna uppfyller krav i kommunallagen och rimliga krav på struktur och tydlighet.
2. I steg två granskas om nämnden säkerställt en korrekt hantering av delegationsbeslut. Detta genomförs med hjälp av dokumentstudier och 10 stickprov per nämnd.

I granskningen har också följande intervjuer genomförts:

- Kommunjurist
- Förvaltningschef tekniska förvaltningen och stabschef
- Förvaltningschef vård- och omsorgsförvaltningen och nämndsekreterare
- Presidiet tekniska nämnden
- Presidiet vård- och omsorgsnämnden

Som en del av granskningen har vi genomfört 10 stickprov per nämnd. Syftet med stickprovskontrollen har varit att granska om nämnden säkerställt en korrekt hantering av delegationsbeslut. Perioden avser årets samtliga månader för 2025.

För kontroll av delegationsordning har vi använt detaljfrågor som var för sig besvaras. Vi har använt svar enligt en tre-gradig skala Nej, Delvis eller Ja. Vi har även kommenterat svaret. För stickproven har vi ett liknande förfarande med detaljfrågor. Resultatet redovisas per detaljfråga med att ange mängden korrekta stickprov med en siffra och antal avvikande med en siffra inom parentes.

Rapporten har kvalitetssäkrats i enlighet med PwC:s interna rutiner och checklistor för kvalitetssäkring.

De intervjuade har beretts möjlighet att sakgranska rapporten.

Kommunallagens bestämmelser om delegation

Kommunallagen (2027: 725) bygger på principen att de förtroendevalda fattar beslut kollektivt samt har ett kollektivt verksamhetsansvar. De förtroendevalda har därmed det yttersta ansvaret för den kommunala förvaltningen och är de som styr förvaltningen.

Delegering innebär att befogenheten att fatta beslut överlämnas. En nämnd får, enligt 6 kap 37 §, uppdra åt ett utskott, åt en ledamot eller ersättare eller åt en anställd hos kommunen att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Det delegerade beslutet fattas därefter på nämndens vägnar. Det är beslutsfattandet som delegeras och inte ansvaret som sådant. Delegaten (den som har fått beslutanderätt) har det fulla ansvaret för handläggning och beslutsfattande i de ärenden som delegationen omfattar. Delegaten tar alltså det fulla ansvaret för det konkreta beslutet och den delegerande nämnden får inte gå in i ett beslut som har fattats till följd av delegationen. Den delegerande har alltid kvar sitt övergripande ansvar för sakområdet och kan ta tillbaka delegationen när som helst, också för enstaka ärende, och kan följa delegatens hantering av sitt uppdrag genom återrapportering.

När nämnden delegerar sin beslutanderätt ska den klart ange vilken beslutanderätt som delegeras och till vem beslutanderätten överläts. Nämnden kan inte besluta om delegering till anställd och förtroendevald i förening.

Nämnden ska besluta i vilken utsträckning beslut som har fattats med stöd av delegation ska anmälas till den. Beslut som inte anmäls ska protokollföras särskilt, samt om beslutet får överklagas enligt bestämmelserna om laglighetsprövning i kommunallagen. Beslut på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas ska anmälas vid nämndens nästa sammanträde. Beslut som inte ska anmälas till nämnden ska tillkännages på regionens anslagstavla.

Följande ärenden får enligt 6 kap 38 §, kommunallagen inte delegeras

- Ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet.
- Framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats.
- Ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.
- Ärenden som väckts genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden.
- Ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

Nämndens ordförande eller annan utsedd ledamot i nämnden kan ha möjlighet att besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas enligt 6 kap 39 §. Sådana beslut ska anmälas vid nämndens nästa sammanträde.

Delegering kan i princip inte ske till någon utanför den kommunala organisationen. Nämnden kan alltså inte delegera till en anställd på ett bemanningsföretag som under viss tid arbetar inom kommunen.

Nämnderna beslutar själva vilka beslut som ska anmälas. Nämnden ska även besluta om i vilken utsträckning beslut som har fattats efter vidaredelegation ska anmälas till den enligt 6 kap 40 §. Beslut som inte anmäls ska protokollföras särskilt, om beslutet får överklagas genom laglighetsprövning. Sådana beslut ska tillkännages på den kommunala anslagstavlan. Det finns inte några formkrav på hur protokoll över delegationsbeslut som inte anmäls ska utformas. Det är upp till den enskilda kommunen att bestämma hur protokollen över besluten ska utformas och justeras. Kravet på att beslut ska protokollföras och tillkännages innebär endast ett krav på att det dokumenteras att ett beslut fattats och att detta sedan tillkännages på anslagstavlan.

Förvaltningschefer kan ges rätt att vidaredelegera beslutanderätten i endast ett led. Detta motiveras i förarbetena till kommunallagen med bland annat att rätten att vidaredelegera måste utnyttjas på ett sådant sätt att nämnden alltid har vetskap om vem som har rätt att fatta beslut. Det är viktigt för att nämnden ska kunna utöva sin kontroll av verksamheten och återkalla ett sådant uppdrag om behov av detta skulle uppkomma. Ett beslut som fattats med stöd av vidaredelegation ska anmälas till förvaltningschefen. Någon lagstadgad skyldighet för delegaten eller förvaltningschefen att vidareanmäla beslutet till nämnden föreligger inte, men nämnden kan ställa sådana krav som villkor för vidaredelegering.

Kommunövergripande styrdokument

Inom ramen för denna granskning har vi fått tagit del av Enköpings kommuns ärendehandbok som finns på kommunens intranät och som gäller för samtliga nämnder. I ärendehandboken beskrivs bland annat hur delegation och delegationsbeslut ska hanteras i praktiken. I kapitlet Delegationsbeslut beskrivs vad ett delegationsbeslut innebär, att beslut som fattas på delegation gäller som nämndens egna beslut samt vilka krav som ställs på dokumentation, undertecknande och anmälan av sådana beslut till nämnd. Vidare framgår att anmälan av delegationsbeslut har betydelse för nämndens insyn och för när överklagandetiden börjar löpa. Kapitlen Ärendehantering och Allmänna handlingar anger hur delegationsbeslut ska diarieföras och registreras samt hur handlingar ska hanteras för att säkerställa spårbarhet och tillgänglighet i enlighet med offentlighetsprincipen. Av kapitlen Politiska sammanträden samt Expediering och verkställande av beslut framgår hur beslut ska protokollföras, anslås och expedieras, samt vilka regler som gäller för verkställighet och överklagande. Sammantaget beskriver

ärendehandboken bland annat det praktiska ramverket för hur delegerade beslut ska dokumenteras, anmälas, tillgängliggöras och följas upp inom kommunen.

Granskningsresultat

Beslut om ändamålsenlig delegationsordning

Revisionsfråga 1: Har nämnden beslutat om en ändamålsenlig delegationsordning?

Iakttagelser

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden har beslutat om *Delegationsordning för tekniska nämnden i Enköpings kommun* (antagen av nämnden den 13 februari 2025, TN2025/128). Dokumentet utgör ett styrande dokument som tydliggör nämndens övergripande ansvar samt reglerar hur beslutanderätt får överlätas inom nämndens verksamhetsområde. Delegationsordningen anger vilka ärenden som får delegeras till utskott, förtroendevalda eller anställda, liksom vilka beslut som enligt kommunallagen inte kan delegeras vidare. Den fastställer även formerna för delegationsbeslut, krav på dokumentation, anmälningsskyldighet samt avgränsningen mot verkställighetsbeslut. Vidare regleras hantering av jäv och undertecknande av handlingar.

I reglementet för tekniska nämnden (beslutad av kommunfullmäktige den 9 december 2025 § 239) beskrivs att nämnden får uppdra åt förtroendevald eller anställd att enligt av nämnden lämnade direktiv underteckna handlingar på nämndens vägnar. Skrivelser, avtal och andra handlingar som upprättas med anledning av fattat delegationsbeslut ska undertecknas av den som fattat beslutet och, i förekommande fall, kontrasteras av den som utses därtill.

En genomgång av Delegationsordning för tekniska nämnden i Enköpings kommun har gjorts för att skapa underlag till bedömning av följande delfrågor:

- A) Uppfyller delegationsordningen kraven i kommunallagen?
- B) Uppfyller delegationsordningen rimliga krav på struktur och tydlighet?
- C) Uppfyller delegationsordningen rimliga krav så att nämnden ej får en icke önskvärd distans till omfattande beslut i verksamheten?

En sammanställning av genomgången och gjorda noteringar återfinns i tabellerna 1 och 2 nedan. Delfråga C redovisas i avsnittet politisk styrning och insyn.

Tabell 1 Uppfyller delegationsordningen kraven i kommunallagen?

Frågeställning	Bedömning (Ja/Delvis/Nej)	Kommentar
Har nämnden delegerat till någon utanför nämnden eller förvaltningen?	Ja	Framgår i delegationsordningen att delegation i ett fall (punkt 3.1) ges till inköpschef för kommunledningsförvaltningens inköpsavdelning. Ingen avvikelse mot revisionskriterier
Rör besluten mål, inriktning, omfattning eller kvalitet?	Nej	Framgår av inledningen att dessa inte får delegeras med hänvisning till lagen. Ingen avvikelse mot revisionskriterier.
Rör beslutet framställningar eller yttranden till fullmäktige, eller beslut om yttranden efter överklagan?	Nej	Framgår av inledningen att dessa inte får delegeras med hänvisning till lagen. Ingen avvikelse mot revisionskriterier.
Rör beslutet myndighetsutövning mot enskilda, om det är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt?	Nej	Delegationsordningen omfattar beslut som rör myndighetsutövning mot enskilda. Sådana beslut får dock endast delegeras i ärenden som inte är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt; dessa ska enligt delegationsordningen beslutas av nämnden. Ingen avvikelse mot revisionskriterier.
Har nämnden delegerat till en automatiserad beslutsfunktion?	Nej	Ingen delegation sker till automatiserad beslutsfunktion. Ingen avvikelse mot revisionskriterier.
Har nämnden delegerat brådskande beslut till ordförande?	Ja	Framgår av delegationsordningen. Ingen avvikelse mot revisionskriterier.
Har nämnden fattat beslut om vilka delegationsbeslut som ska anmälas till nämnden?	Ja	Framgår av delegationsordningen att alla delegationsbeslut ska anmälas. Ingen avvikelse mot revisionskriterier.
Anger delegationsordningen delegation i ett steg?	Delvis	Tekniska nämnden har ingen vidaredelegationsordning. Dock förekommer en punkt i delegationsordningen (3.9) där beslut kan vidaredelegeras till anställd i inköpscentral. Detta bedöms vara förenligt med kommunallagens bestämmelser om vidaredelegation i ett led. Ingen avvikelse mot revisionskriterier.
Finns uppgift om beslutanderätten får vidaredelegeras?	Ja	Framgår av delegationsordningen i punkt 3.9. Ingen avvikelse mot revisionskriterier.

Som framgår av tabell 1 ovan har genomgången omfattat nio olika frågeställningar med bäring på uppställda krav i kommunallagen. I tekniska nämndens delegationsordning framgår att delegation vid punkt 3.1 i delegationsförteckningen sker till inköpschef för kommunledningsförvaltningens inköpsavdelning. Utöver denna punkt sker delegation inte till tjänster utanför nämnden eller förvaltningen. Ingen delegation har heller skett till en automatiserad beslutsfunktion. Delegation sker i ett steg i samtliga fall, med undantag för punkt 3.9 i delegationsförteckningen, där delegaten ges rätt att

vidaredelegera beslutsrätten till en anställd i inköpscentralen. Nämnden har även beslutat om vilka delegationsbeslut som ska anmälas till nämnden, vilket omfattar samtliga delegationsbeslut.

Vidare framgår att det inte delegeras några beslut som rör verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet samt att det inte delegeras några beslut om framställningar eller yttranden till fullmäktige. Beslut som rör myndighetsutövning delegeras men delegationerna avser dock endast icke-principiella ärenden, i enlighet med kommunallagens regler. För brådskande ärenden har nämnden delegerat beslutanderätt till ordförande i enlighet med kommunallagens bestämmelser.

Sammantaget har inga avvikelser mot revisionskriterier identifierats.

Vid intervjuerna framkommer att tekniska nämndens delegationsordning i huvudsak upplevs som ändamålsenlig och anpassad till verksamhetens behov. Intervjupersonerna beskriver att delegationsordningen har genomgått omfattande revideringar under senare år, bland annat till följd av organisatoriska förändringar och kommunövergripande arbete med att harmonisera delegationsordningar mellan nämnder. Delegationens ordningen beskrivs som ett levande dokument som tas upp för översyn minst årligen och vid behov även revideras oftare. Det framkommer att det under de senaste åren bedrivits ett kommunövergripande arbete i syfte att skapa en mer enhetlig struktur för kommunens delegationsordningar. Tidigare var delegationsordningarna utformade på olika sätt mellan nämnderna, vilket försvårade tillämpning, uppföljning och kontroll. Mot denna bakgrund har en gemensam mall tagits fram och samtliga delegationsordningar har setts över för att tydliggöra inledande bestämmelser, ansvarsfördelning och krav på spårbarhet av beslut. I en intervju beskrivs vidare att delegationsordningen ska kunna justeras löpande vid organisatoriska förändringar eller när behov av förtydliganden uppmärksammas, snarare än att enbart revideras vid fasta tidpunkter, vilket var fallet tidigare i kommunen.

Det framkommer vidare att de intervjuade lägger vikt vid att upprätthålla en rimlig balans mellan effektivt beslutsfattande och politisk styrning. Intervjupersonerna beskriver att även i de fall där delegation formellt föreligger, lyfts ärenden till nämnden om de bedöms vara politiskt känsliga eller av större betydelse.

Av intervjuerna framgår att återrapportering av delegationsbeslut har utvecklats och förbättrats över tid. Det uppges att återrapporteringen numera är mer överskådlig och innehåller tillräcklig information för att nämndens ledamöter ska kunna följa vilka typer av ärenden som avgörs på delegation. Det beskrivs också finnas en kultur där nämndens ledamöter ställer frågor och begär fördjupad information vid behov.

Intervjupersonerna beskriver att det finns etablerade rutiner för dokumentation, diarieföring och anmälan av delegationsbeslut. Besluten registreras i ärendehanteringssystemet W3D3 och sammanställs i delegationsbeslutsförteckningar som tas upp i samband med nämndens sammanträden. Samtidigt

framkommer att det finns ett utvecklingsbehov när det gäller enhetligheten i hur beslutsbeskrivningar formuleras, särskilt för att säkerställa att återrapporteringen ger tillräcklig förståelse för ärendenas innehåll.

Vidare uppges att kunskapen om delegation och delegationsordningens praktiska tillämpning generellt bedöms som god bland chefer, men att det finns utmaningar kopplade till personalomsättning och att vissa delegater fattar beslut mer sällan. Förvaltningen beskriver att detta hanteras genom introduktionsutbildningar och löpande dialog, men att det samtidigt krävs kontinuerligt arbete för att upprätthålla en jämn kunskapsnivå i organisationen.

Sammanfattningsvis beskriver intervjupersonerna att det finns en fungerande dialog mellan nämndens presidium och förvaltningen, samt en uttalad ambition att vid osäkerhet hellre lyfta ärenden till nämnden än att fatta beslut på delegation.

Struktur och tydlighet

Tabell 2 Uppfyller delegationsordningen rimliga krav på struktur och tydlighet?

Frågeställning	Bedömning (Ja/Delvis/Nej)	Kommentar
Har nämnden delegerat endast till en delegat? (Inte till fler i förening?)	Ja	Ingen avvikelse mot revisionskriterier.
Finns uppgift om anmälan till nämnden?	Ja	Framgår av delegationsordningen att alla delegationsbeslut ska anmälas. Ingen avvikelse mot revisionskriterier.
Finns uppgift om beloppsgränser?	Ja	Delegationsordningen innehåller beloppsgränser, särskilt inom upphandling, ekonomi och fastighetsärenden, som styr när beslut kan fattas av delegat respektive ska lyftas till högre nivå. Ingen avvikelse mot revisionskriterier.
Finns uppgift om ersättare?	Delvis	Det förekommer ibland uppgifter om ersättare. Ingen avvikelse mot revisionskriterier.
Har uppgifter eller ansvar delegerats? (I stället för att beslut har delegerats, dvs. verkställighetsbeslut)	Nej	Ingen avvikelse mot revisionskriterier.
Finns hänvisning till lagrum? (Där det är tillämpligt)	Ja	Ingen avvikelse mot revisionskriterier.

Som framgår av tabell 2 ovan har genomgången omfattat sex olika frågeställningar med bäring på uppställda krav på struktur och tydlighet i en delegationsordning. Delegationen sker i första led till en delegat och inte till flera i förening. Av delegationsordningen framgår att samtliga delegationsbeslut ska

anmälas till nämnden. Granskningen visar vidare att det finns uppgifter om beloppsgränser och att det förekommer uppgifter om ersättare för vissa punkter i delegationsförteckningen.

Vid genomgången har vidare konstaterats att delegationsordningen tydligt avser beslut och inte verkställighet. Det förekommer således inte att uppgifter eller ansvar har delegerats i stället för beslut. Hänvisningar till lagrum återfinns där det är relevant, vilket bedöms bidra till tydlighet i tillämpningen.

Politisk styrning och insyn

Granskningen visar att tekniska nämndens delegationsordning i huvudsak uppfyller rimliga krav för att nämnden inte ska få en icke önskvärd distans till omfattande beslut i verksamheten.

Delegationsordningen innehåller tydliga begränsningar av vilka beslut som får delegeras, där beslut avseende verksamhetens mål, inriktning, omfattning och kvalitet samt ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt uttryckligen undantas från delegation. Vidare används beloppsgränser inom bland annat upphandling och ekonomi för att säkerställa att ekonomiskt mer betydelsefulla beslut fattas på rätt nivå.

Intervjuerna bekräftar bilden av att delegationsordningen tillämpas med medvetenhet om behovet av politisk insyn. Intervjupersonerna beskriver, som tidigare nämnt, att ärenden som bedöms vara politiskt känsliga eller av större betydelse regelmässigt lyfts till nämnden, även i de fall där delegation formellt föreligger. Vidare uppges att återrapporteringen har utvecklats över tid och ger nämnden möjlighet att följa vilka typer av beslut som fattas på delegation samt att ställa frågor vid behov.

Vård- och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden har fastställt *Delegationsordning för vård- och omsorgsnämnden i Enköpings kommun* (VON2024/2, gällande från 1 januari 2026 och reviderad den 28 januari 2026). Dokumentet är ett styrande dokument som anger nämndens ansvar och de ramar inom vilka beslutanderätt får överlätas inom vård- och omsorgsförvaltningen. Delegationsordningen beskriver innebörden av delegation och de rättsliga förutsättningar som följer av kommunallagen, inklusive vilka ärenden som kan respektive inte kan delegeras vidare. Den reglerar även jäv, gränsdragningen mellan delegationsbeslut och verkställighetsbeslut, krav på dokumentation och utformning av beslut samt anmälningsskyldigheten för fattade delegationsbeslut. Vidare anges hur handlingar ska undertecknas samt att firmateckning fordrar särskilt beslut.

I reglementet för vård- och omsorgsnämnden (beslutad av kommunfullmäktige den 17 juni 2024 § 106) beskrivs på samma vis som i reglementet för tekniska nämnden att nämnden får uppdra åt förtroendevald eller anställt att enligt av nämnden lämnade direktiv underteckna handlingar på nämndens vägnar. Skrivelser, avtal och andra handlingar som upprättas med anledning av fattat

delegationsbeslut ska undertecknas av den som fattat beslutet och, i förekommande fall, kontrasigneras av den som utses därtill.

En genomgång av Delegationsordning för vård- och omsorgsnämnden i Enköpings kommun har gjorts för att skapa underlag till bedömning av följande delfrågor:

A) Uppfyller delegationsordningen kraven i kommunallagen?

B) Uppfyller delegationsordningen rimliga krav på struktur och tydlighet?

C) Uppfyller delegationsordningen rimliga krav så att nämnden ej får en icke önskvärd distans till omfattande beslut i verksamheten?

En sammanställning av genomgången och gjorda noteringar återfinns i tabellerna 3 och 4 nedan. Delfråga C redovisas i avsnittet politisk styrning och insyn.

Tabell 3 Uppfyller delegationsordningen kraven i kommunallagen?

Frågeställning	Bedömning (Ja/Delvis/Nej)	Kommentar
Har nämnden delegerat till någon utanför nämnden eller förvaltningen?	Nej	Ingen delegation har skett utanför nämnden eller förvaltningen. Ingen avvikelse mot revisionskriterier.
Rör besluten mål, inriktning, omfattning eller kvalitet?	Nej	Framgår av inledningen att dessa inte får delegeras med hänvisning till lagen. Ingen avvikelse mot revisionskriterier.
Rör beslutet framställningar eller yttranden till fullmäktige, eller beslut om yttranden efter överklagan?	Nej	Framgår av inledningen att dessa inte får delegeras med hänvisning till lagen. Ingen avvikelse mot revisionskriterier.
Rör beslutet myndighetsutövning mot enskilda, om det är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt?	Nej	Delegationsordningen omfattar beslut som rör myndighetsutövning mot enskilda. Sådana beslut får dock endast delegeras i ärenden som inte är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt; dessa ska enligt delegationsordningen beslutas av nämnden. Ingen avvikelse mot revisionskriterier.
Har nämnden delegerat till en automatiserad beslutsfunktion?	Nej	Ingen delegation till automatiserad beslutsfunktion. Ingen avvikelse mot revisionskriterier.
Har nämnden delegerat brådskande beslut till ordförande?	Ja	Framgår av delegationsordningen. Ingen avvikelse mot revisionskriterier.
Har nämnden fattat beslut om vilka delegationsbeslut som ska anmälas till nämnden?	Ja	Framgår av delegationsordningen att alla delegationsbeslut ska anmälas. Ingen avvikelse mot revisionskriterier.
Anger delegationsordningen delegation i ett steg?	Ja	Delegation sker i ett steg. Ingen avvikelse mot revisionskriterier.

Finns uppgift om beslutanderätten får vidaredelegeras?	Nej	Delegationsordningen innehåller ingen uppgift om att beslutanderätten får vidaredelegeras; delegation sker genomgående i ett steg. Ingen avvikelse mot revisionskriterier.
--	-----	--

Som framgår av tabell 3 ovan har genomgången omfattat nio olika frågeställningar med bäring på krav i kommunallagen. I vård- och omsorgsnämndens delegationsordning framgår att delegation inte sker till tjänster utanför nämnden, eller förvaltningen och att ingen delegation har skett till en automatiserad beslutsfunktion. Delegationen sker i ett steg och nämnden har beslutat om vilka delegationsbeslut som ska anmälas till nämnden, vilket omfattar samtliga delegationsbeslut.

Vidare framgår att det inte delegeras några beslut som rör verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet, samt att det inte delegeras några beslut om framställningar eller yttranden till fullmäktige. Beslut som rör myndighetsutövning delegeras men delegationerna avser dock endast icke-principiella ärenden, i enlighet med kommunallagens regler. För brådskande ärenden har nämnden delegerat beslutanderätt till ordförande i enlighet med kommunallagens bestämmelser.

Sammantaget har inga avvikelser mot revisionskriterier identifierats.

Vid intervjuerna framkommer att vård- och omsorgsnämndens delegationsordning i grunden upplevs som ändamålsenlig och att det finns en etablerad struktur för hur delegationsordningen tas fram, behandlas och beslutas. I intervjuer beskrivs att delegationsordningen bereds i arbetsutskottet med stöd av nämndsekreterare innan den behandlas av nämnden. Intervjupersonerna uppger att delegationsordningen revideras regelbundet, vanligtvis i samband med nämndplanarbetet, samt vid behov ytterligare under året.

Det framkommer vidare att delegationsordningen tillämpas i en verksamhet som präglas av hög komplexitet, stor volym av myndighetsutövning och pågående organisatoriska förändringar. Intervjupersonerna beskriver att omfattande delegation är nödvändig för att verksamheten ska fungera, särskilt inom individ- och biståndsärenden enligt SoL och LSS. Samtidigt uttrycks att den stora mängden delegationsbeslut ställer höga krav på återrapportering och politisk insyn.

I en intervju uppges att presidiet får återrapportering av delegationsbeslut, framför allt i form av sammanställningar över antal beslut. Samtidigt framkommer att återrapporteringen i vissa fall upplevs som för översiktlig, vilket kan göra det svårt för nämndens ledamöter att bedöma konsekvenser, risker och ekonomiska effekter av enskilda beslut. Det efterfrågas mer utförlig information i vissa ärendetyper, särskilt i frågor som är av större betydelse.

En intervju visar även att det finns exempel där beslut med betydande ekonomiska och verksamhetsmässiga konsekvenser har fattats utan att nämnden varit tillräckligt informerad i förväg.

Dessa exempel används i intervjuerna för att belysa svårigheten i gränsdragningen mellan delegation, verkställighet och beslut som bör lyftas till politisk nivå. Intervjupersonerna beskriver att detta är en återkommande diskussion och att det finns en medvetenhet om behovet av att utveckla formerna för information och dialog.

Vidare beskrivs att delegationsordningen ses som ett levande dokument och att det finns etablerade arbetssätt för att identifiera behov av justeringar, bland annat genom dialog med verksamheterna och genom återkommande översyner tillsammans med kommunjurist. Det framkommer samtidigt att organisatoriska förändringar, chefsbyten och hög arbetsbelastning kan påverka hur väl rutiner för återrapportering och informationsgivning fungerar i praktiken.

Sammanfattningsvis visar intervjuerna att vård- och omsorgsnämndens delegationsordning upplevs som nödvändig och i huvudsak fungerande, men att den stora omfattningen av delegerade beslut i kombination med organisatoriska utmaningar innebär ett behov av fortsatt utveckling av återrapportering och informationsinnehåll för att säkerställa nämndens insyn och möjlighet till styrning.

Struktur och tydlighet

Tabell 4 Uppfyller delegationsordningen rimliga krav på struktur och tydlighet?

Frågeställning	Bedömning (Ja/Delvis/Nej)	Kommentar
Har nämnden delegerat endast till en delegat? (Inte till fler i förening?)	Ja	Till en delegat. Ingen avvikelse mot revisionskriterier.
Finns uppgift om anmälan till nämnden?	Ja	Framgår av delegationsordningen att alla delegationsbeslut ska anmälas. Ingen avvikelse mot revisionskriterier.
Finns uppgift om beloppsgränser?	Ja	Delegationsordningen anger beloppsgränser främst inom ekonomiska beslut och bostadsanpassningsbidrag, medan myndighetsutövning enligt SoL och LSS inte styrs av belopp utan av ärendets art. Ingen avvikelse mot revisionskriterier.
Finns uppgift om ersättare?	Delvis	Det förekommer ibland uppgifter om ersättare. Ingen avvikelse mot revisionskriterier.
Har uppgifter eller ansvar delegerats? (I stället för att beslut har delegerats, dvs verkställighetsbeslut)	Nej	Ingen avvikelse mot revisionskriterier.
Finns hänvisning till lagrum? (Där det är tillämpligt)	Ja	Ingen avvikelse mot revisionskriterier.

Som framgår av tabell 4 ovan har genomgången omfattat sex olika frågeställningar med bäring på uppställda krav på struktur och tydlighet i en delegationsordning. Delegationen sker i första led till en

delegat och inte till flera i förening. Av delegationsordningen framgår att samtliga beslut ska anmälas till nämnden. Det finns en tydlig struktur avseende anmälningsskyldigheten. Granskningen visar vidare att det finns uppgifter om beloppsgränser och det förekommer ibland uppgift om ersättare i delegationsförteckningen.

Vid genomgången har vidare konstaterats att delegationsordningen tydligt avser beslut och inte verkställighet. Det förekommer således inte att uppgifter eller ansvar har delegerats i stället för beslut. Hänvisningar till lagrum återfinns där det är relevant, vilket bedöms bidra till tydlighet i tillämpningen.

Politisk styrning och insyn

Granskningen visar att vård- och omsorgsnämndens delegationsordning i huvudsak är utformad på ett sätt som tar hänsyn till behovet av politisk styrning. Delegationsordningen innehåller tydliga avgränsningar av vilka beslut som inte får delegeras, där beslut avseende verksamhetens mål, inriktning, omfattning och kvalitet samt ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt ska beslutas av nämnden. Detta innebär att de övergripande och strategiskt viktiga besluten formellt hålls på politisk nivå.

Samtidigt präglas vård- och omsorgsnämndens verksamhet av en stor mängd ärenden, vilket medför att delegation till tjänstepersoner är nödvändig för att verksamheten ska fungera. Intervjuerna visar att det finns en medvetenhet om denna balansgång och att delegationsordningen i praktiken används som ett verktyg för att möjliggöra effektiv handläggning snarare än för att avhända nämnden styrning. Det framkommer också att förvaltningen i vissa situationer väljer att lyfta ärenden till nämnden, trots att delegation formellt föreligger, särskilt när besluten bedöms ha stor ekonomisk påverkan eller politisk betydelse. Detta tyder på en medvetenhet om risken för att nämnden annars kan få ett alltför stort avstånd till verksamhetens mer omfattande beslut.

Intervjuerna indikerar dock att den stora omfattningen av delegerade beslut ställer höga krav på återrapportering och informationsinnehåll för att delegationsordningen även i praktiken ska säkerställa att nämnden inte får en icke önskvärd distans till mer omfattande beslut i verksamheten. Som tidigare beskrivits uppges att återrapportering i huvudsak sker, men att den i vissa fall upplevs som alltför översiktlig för att fullt ut ge nämnden möjlighet att bedöma konsekvenser, risker och ekonomiska effekter av mer betydelsefulla beslut. Det framkommer exempel i en intervju där beslut som genomförts av besparingsskäl och som inneburit förändringar i verksamhetens utformning eller innehåll har fattats på delegation utan att nämnden i förväg informerats, vilket enligt intervjupersonerna medfört att nämnden saknat möjlighet att i tid förstå eller ta ställning till beslutens budgetmässiga och verksamhetsmässiga konsekvenser. Detta kan innebära att nämnden i praktiken får en icke önskvärd distans till mer omfattande beslut i verksamheten.

Bedömning

Revisionsfråga 1: Har nämnden beslutat om en ändamålsenlig delegationsordning?

Tekniska nämnden

Ja.

Granskningen visar att tekniska nämnden har beslutat om en delegationsordning som uppfyller kommunallagens krav och som är tydligt strukturerad. Delegationsordningen anger vilka beslut som får respektive inte får delegeras, till vem beslutanderätten överläts samt hur delegationsbeslut ska dokumenteras och anmälas till nämnden.

Vid genomgången har inga avvikelser mot kommunallagens bestämmelser identifierats. Delegation sker som huvudregel i ett led och vidaredelegation förekommer endast i ett begränsat och uttryckligen reglerat fall, vilket är förenligt med kommunallagen. Delegationsordningen avgränsar tydligt delegationsbeslut från verkställighetsbeslut och innehåller relevanta hänvisningar till lagrum.

Intervjuerna bekräftar att delegationsordningen upplevs som ändamålsenlig och anpassad till verksamhetens behov samt att den tillämpas med medvetenhet om behovet av politisk styrning och insyn. Sammantaget bedöms delegationsordningen ge nämnden tillräckliga förutsättningar för styrning och kontroll.

Vård- och omsorgsnämnden

Delvis.

Granskningen visar att vård- och omsorgsnämnden har beslutat om en delegationsordning som i huvudsak uppfyller kommunallagens krav. Delegationsordningen reglerar vilka beslut som får delegeras, vilka beslut som ska fattas av nämnden samt hur delegationsbeslut ska dokumenteras och anmälas.

Samtidigt präglas nämndens verksamhet av en stor volym delegerade beslut. Intervjuer och iakttagelser visar att återslagningen till nämnden i vissa delar är översiktlig, vilket kan begränsa nämndens möjlighet att fullt ut bedöma beslutens innehåll, konsekvenser och risker. Det har även framkommit exempel där beslut med betydande verksamhetsmässiga eller ekonomiska konsekvenser fattats utan att nämnden varit tillräckligt informerad i förväg. Sammantaget innebär detta en risk för att nämnden får en icke önskvärd distans till mer omfattande beslut i verksamheten. Mot denna bakgrund bedöms delegationsordningen vara delvis ändamålsenlig.

Säkerställande en ändamålsenlig vidaredelegering

Revisionsfråga 2: Har nämnden säkerställt att förvaltningschefens vidaredelegationsordning är ändamålsenlig?

lakttagelser

Tekniska nämnden

I tekniska nämndens delegationsordning framgår att nämnden beslutar vilka ärenden som delegeras till utskott, ledamöter eller enskilda anställda. Delegationsordningen innehåller ingen bestämmelse om att delegater kan vidaredelegera sin beslutanderätt, utan anger uttryckligen att delegation inte får ges till flera anställda i grupp eller till blandad delegation, samt att beslutanderätten i en ärendegrupp måste vara knuten till en specifik person. Av genomgången av tekniska nämndens delegationsordning framgår att delegation som huvudregel sker i ett steg, från nämnden till utsedd delegat. Endast i ett begränsat fall finns en uttrycklig möjlighet till vidaredelegation, nämligen inom upphandlingsområdet där delegat i upphandlingsärendet ges möjlighet att vidaredelegera viss beslutsrätt till anställd i inköpscentral.

Dokumentet skiljer även tydligt mellan delegationsbeslut, där självständiga bedömningar krävs, och verkställighetsbeslut, som betraktas som rutinmässiga åtgärder styrda av exempelvis taxa, avtal eller tidigare beslut. Verkställighetsbeslut grundas på arbetsledningsrätten och ingår inte i delegationsordningen.

Vid intervjuerna framkommer att nämnden inte tillämpar någon separat, fristående vidaredelegationsordning för förvaltningschefen. En tydligare och mer direkt delegation från nämnd till delegat bedöms minska risken för otydlighet kring ansvar och beslutsbefogenheter. Vidare framhålls att det är centralt att det i efterhand tydligt går att följa att rätt person har fattat rätt beslut med stöd av korrekt delegation. Detta anges som ett av huvudskälen till den kommunövergripande översynen av delegationsordningarna som har genomförts.

Vård- och omsorgsnämnden

Av de ärenden som vård- och omsorgsnämnden har delegerat vidare följer att nämnden själv beslutar vilka ärendegrupper eller enskilda ärenden som ska delegeras, och att delegation får ges till presidiet, utskott, enskild ledamot/ersättare eller enskild anställd inom kommunen. Delegationsordningen anger dock inte någon rätt för delegat att i sin tur vidaredelegera beslutanderätten. Det förekommer således ingen vidaredelegation i vård- och omsorgsnämndens delegationsordning.

I delegationsordningen redogörs även för att verkställighetsbeslut inte är delegationsbeslut, utan följer av arbetsfördelning, rutiner, avtal, riktlinjer eller befattningsbeskrivningar. Verkställighetsåtgärder kräver inte självständiga bedömningar och kan därför inte överklagas, till skillnad från delegationsbeslut.

Av genomgången av vård- och omsorgsnämndens delegationsordning framgår att nämnden har valt en delegationsstruktur där beslutanderätt i stor utsträckning delegeras direkt till olika funktioner inom organisationen. Delegationsordningen är relativt detaljerad och anger i många fall beslutanderätt på handläggare- eller enhetschefsnivå.

Vidare uppges att förvaltningschefen i praktiken involverar andra chefer och funktioner i beredningen av ärenden även när beslutanderätten formellt ligger på förvaltningschefen, vilket bidrar till att sprida ansvar och kompetens i organisationen. Intervjuerna visar också att det saknas en separat, fristående vidaredelegationsordning i form av ett särskilt dokument.

Bedömning

Revisionsfråga 2: Har nämnden säkerställt att förvaltningschefens vidaredelegationsordning är ändamålsenlig?

Går ej att bedöma.

Frågan går ej att bedöma då det inte finns några vidaredelegationer från förvaltningscheferna för varken den tekniska nämnden eller vård- och omsorgsnämnden.

Delegationsbeslut hanteras i enlighet med delegationsordning och lag

Revisionsfråga 3: Hanteras delegationsbesluten i enlighet med gällande delegationsordning och lagstiftning?

lakttagelser

Tekniska nämnden

I tekniska nämndens delegationsordning återfinns bestämmelser kring dokumentation av delegationsbeslut. Det görs gällande att beslut som fattas med stöd av delegation ska dokumenteras och att samtliga delegationsbeslut ska anmälas till nämnden om inte annat anges i delegationsförteckningens anmärkningsruta vid respektive delegation. Delegaten ansvarar vidare för att anmälan sker.

Delegationsordningen tydliggör vilka uppgifter som ska framgå av beslutet, däribland ärendet, beslutet, datum för beslut, vem som är delegat och med stöd av vilken punkt i delegationsordningen som beslutet fattats.

Av intervjuerna framkommer att tekniska nämnden har etablerade rutiner för hantering av delegationsbeslut, inklusive diarieföring, dokumentation och anmälan till nämnden. Det uppges att återrapporteringen i huvudsak fungerar och att denna har blivit mer tydlig efter ändringar som har gjorts inom kommunen föregående år. Beslut uppges även normalt anmälas inom en rimlig tidsram.

Intervjupersonerna beskriver att förvaltningen har ett systemstöd som möjliggör spårbarhet av beslut genom diarienummer och beslutsuppgifter. Detta uppges bidra till att minska risken för att delegationsbeslut inte dokumenteras eller anmäls korrekt. Samtidigt framkommer att presidiet i praktiken i huvudsak förlitar sig på den återrapportering som presenteras till nämnden och inte regelmässigt följer ärenden i systemen på detaljnivå.

Det framkommer i en intervju att delegationsbeslut i kommunen hanteras i flera olika system beroende på beslutstyp, exempelvis ärendehanteringssystem, personalsystem och verksamhetssystem inom socialtjänsten. Det beskrivs vidare att samtliga delegationsbeslut inte alltid finns samlade i ett och samma system, vilket kan göra sammanställning och uppföljning resurskrävande och delvis beroende av manuella moment. Samtidigt framhålls att registratorsfunktionen och nämndsekreterarnas arbete med sammanställningar är centrala för att skapa spårbarhet och säkerställa att delegationsbeslut kan följas upp. Det beskrivs vidare att hanteringen i huvudsak fungerar, men att den är personberoende.

Vid intervjuerna framkommer att det saknas en formaliserad, separat kontrollfunktion som systematiskt säkerställer att samtliga delegationsbeslut alltid anmäls i rätt tid. Intervjupersonerna bedömer dock att risken för att beslut faller bort är begränsad, bland annat till följd av diarieföring, registratorsfunktionens roll samt att delegationsbeslut normalt hanteras inom ordinarie nämndprocess.

Intervjuerna visar vidare att kunskapen om delegationsordningen och dess tillämpning generellt bedöms som god bland chefer som fattar delegationsbeslut frekvent. Samtidigt framkommer att det finns utmaningar kopplade till att vissa delegater fattar beslut mer sällan. Detta beskrivs hanteras genom introduktionsinsatser och löpande dialog, men att det krävs ett kontinuerligt arbete för att säkerställa en jämn kunskapsnivå.

Det uppges att avvikelser från delegationsordningen sällan förekommer, men att det funnits enstaka exempel där beslut har uppmärksammats som fattades på fel nivå. I dessa fall har besluten hanterats genom dialog mellan förvaltning och nämnd, och vid behov har ärenden lyfts till nämnden för beslut i efterhand. Intervjupersonerna beskriver att det finns en etablerad kultur av att vid osäkerhet hellre lyfta ärenden till en högre beslutsnivå än att riskera felaktig hantering.

Totalt har vi genomfört stickprovskontroll på tio delegationsbeslut för tekniska nämnden för att skapa underlag till bedömning av följande kontrollpunkter:

- a. Har delegations- och vidaredelegationsbeslut blivit korrekt dokumenterade?
- b. Har delegations- och vidaredelegationsbeslut fattats av personer med befogenhet?
- c. Har delegerade och vidaredelegerade beslut blivit korrekt anmälda till nämnden?
- d. Har delegerade och vidaredelegerade beslut blivit korrekt anslagna?

Valda stickprov omfattar enbart delegationsbeslut då vidaredelegationsbeslut saknas. En sammanställning av utförda stickprov återfinns i tabellerna 5 och 6 nedan.

Dokumentation av beslut och är beslut fattade av personer med befogenheter

Tabell 5 Har delegationsbeslut blivit korrekt dokumenterade? Har delegationsbeslut fattats av personer med befogenhet?

Frågeställning	Antal kompletta (antal avvikelser)	Kommentar
Finns uppgift om vad beslutet handlar om?	10 (0)	I delegationsbeslutsförteckningar finns beslutsmeningar för samtliga beslut. Vid nio fall står det även i de enskilda beslutsdokumenten vad ärendet handlar om. Vid ett fall finns inget beslutsdokument då beslutet enbart görs via ett system utan att det skapas ett dokument för delegationsbeslutet.

Finns uppgift om vem som har fattat beslutet?	8 (2)	I delegationsbeslutsförteckningar benämns alla delegater vid personnamn och inte funktion, dock framgår funktion vid åtta fall i de enskilda dokumenten för delegationsbesluten. I ett beslutsdokument anges delegaten med enbart personnamn vilket försvårar spårbarheten. Vidare har ett av besluten, som ovan nämnt, inget enskilt beslutsdokument.
Finns uppgift om enligt vilken punkt i delegationsordningen som beslutet avses?	10 (0)	I delegationsbeslutsförteckningar anges vilken punkt i delegationsordningen som beslutet avses för nio beslut, ett beslut är utan hänvisning till punkt i delegationsordningen. I de enskilda beslutsdokumenten är det fyra beslut utan hänvisning till punkt i delegationsordningen, dock har det beslut som saknar hänvisning i delegationsbeslutsförteckning en hänvisning i beslutsdokumentet.
Har beslutet skrivits under av delegaten?	2 (8)	För åtta beslut syns ingen underskrift.
Har delegations- och vidaredelegationsbeslut fattats av personer med befogenhet?	8 (2)	För de två avvikelserna som förekommer kan detta inte bedömas på grund av brist i hänvisning och endast personnamn.

Som framgår av tabell 5 ovan har våra stickprov av delegationsbeslut fem olika kontroller för att bedöma om besluten har blivit korrekt dokumenterade och fattade av personer med befogenhet. För samtliga tio granskade delegationsbeslut framgår vad beslutet handlar om genom beslutsmening i delegationsbeslutsförteckningar samt finns det beskrivet i nio av tio enskilda beslutsdokument. Det framgår även vilken punkt i delegationsordningen som avses för samtliga tio delegationsbeslut i antingen delegationsbeslutsförteckningarna eller i de enskilda beslutsdokumenten. Vidare visar stickproven att två beslut har brister avseende uppgift om vem som fattat beslutet, då beslutsfattaren har angetts med personnamn i stället för titel, vilket försvårar spårbarheten. På grund av detta kan vi inte fullt ut bedöma om besluten i de två fallen har fattats av personer som har delegation att fatta beslut i ärendet. För övriga åtta stickprov framgår att besluten har fattats av personer som har delegation att fatta beslut i ärendet. Avseende ifall beslutet skrivits under av delegaten saknar åtta delegationsbeslut en tydlig underskrift.

Anmälan till nämnden och korrekt anslaget

Tabell 6 Har delegerade beslut blivit korrekt anmälda till nämnden? Har delegerade beslut blivit korrekt anslagna?

Frågeställning	Antal kompletta (antal avvikelser)	Kommentar

Har beslutet blivit anmält inom angiven tid?	N/A	Det står inget om när beslut ska anmälas i delegationsordningen.
Framgår vad beslutet avser?	10 (0)	I delegationsbeslutsförteckningar, som är bilagor till protokoll, finns beslutsmeningar för samtliga beslut.
Framgår datum då delegationsbeslutet fattades?	10 (0)	I delegationsbeslutsförteckningar, som är bilagor till protokoll, finns beslutsdatum för samtliga beslut.
Framgår beslutsfattare?	0 (10)	I delegationsbeslutsförteckningar, som är bilagor till protokoll, benämns alla delegater vid personnamn och inte funktion.

Som framgår av tabell 6 ovan har våra stickprov av delegationsbeslut omfattat fyra olika kontroller för att bedöma om besluten har blivit korrekt anmälda till nämnden. För samtliga tio granskade delegationsbeslut framgår det av bilaga till nämndprotokollet vad beslutet avser, vilket datum som delegationsbeslutet fattades och av vem. Dock anges enbart delegatens namn för samtliga beslut och inte befattning, vilket försvårar möjligheten att säkerställa att beslutet fattats av en person med korrekt delegationsrätt. I delegationsordningen finns ingen beskrivning om när beslut ska anmälas, det går således inte att göra en bedömning ifall besluten har blivit anmälda inom angiven tid. I kommunallagen (2017:725) finns ingen exakt tidsfrist angiven för hur snabbt ett delegationsbeslut ska anmälas till nämnden. Däremot är det vanligt och praxis att sådana beslut anmäls vid nästkommande sammanträde för att säkerställa insyn och kontroll. Det innebär att även om lagen inte anger en konkret tidsgräns, så förväntas anmälan ske "skyndsamt" eller "vid närmaste sammanträde" enligt god förvaltningssed och praxis. Vissa kommuner eller nämnder har därför egna riktlinjer som preciserar denna tidpunkt.

För samtliga delegationsbeslut som ingår i stickprovskontrollen finns uppgifter om protokollet på anslagstavlan senast andra dagen efter det att protokollet har justerats.

Vid intervjuerna framkommer att det finns etablerade rutiner för hur delegationsbeslut ska hanteras från beslutstillfälle till anmälan till nämnden. Beslutsfattaren ansvarar för att upprätta beslutet, säkerställa att det kopplas till korrekt beslutspunkt i delegationsordningen samt att beslutet diarieförs i ärendehanteringssystemet. När beslutet är färdigställt skickas det vidare till registrator för registrering och sammanställning inför nämndens sammanträden.

Intervjupersonerna beskriver att registrator och nämndsekreterare har en central roll i processen genom att sammanställa delegationsbeslut i delegationsförteckningar som tas upp vid nämndens sammanträden. Samtidigt framkommer att hanteringen till stor del är beroende av manuella moment och att det saknas en särskild formaliserad kontrollfunktion som systematiskt säkerställer att samtliga delegationsbeslut alltid anmäls till nämnden i rätt tid. Enligt intervjusvaren bedöms dock risken för att beslut helt faller bort som begränsad, bland annat eftersom diarieföring och systemstöd skapar spårbarhet.

Vid intervjuerna uppges att delegationsbeslut i normalfallet anmäls inom rimlig tid, men att det i vissa fall kan förekomma fördröjningar. Detta uppges framför allt kunna inträffa i situationer där det råder osäkerhet kring om ett ställningstagande ska betraktas som ett delegationsbeslut eller ett verkställighetsbeslut. Intervjupersonerna beskriver att sådana gränsdragningsfrågor hanteras genom dialog mellan tjänstepersoner, registrator och nämndsekreterare. I en intervju beskrivs att gränsdragningen mellan delegationsbeslut och verkställighetsbeslut i vissa situationer kan innebära tolkningsutrymme. Denna gränsdragnings återfinns i delegationsordningarnas inledande bestämmelser, men det kan i praktiken ändå uppstå situationer där bedömningar behöver göras i det enskilda fallet. Det beskrivs vidare att frågor om delegation ofta rör just när ett formellt beslut behöver fattas innan exempelvis avtal undertecknas, och att detta är ett återkommande stöd- och rådgivningsområde gentemot verksamheterna.

Av intervjusvaren framkommer vidare att ordförandebeslut enligt kommunallagens bestämmelser om brådskande ärenden är sällsynta. När sådana beslut fattas rör de enligt intervjupersonerna situationer där beslut inte kan avvakta nämndens sammanträde, exempelvis av tidsmässiga eller juridiska skäl. Ordförandebeslut uppges alltid anmälas till nämnden i efterhand, och ordföranden redogör då för beslutets innehåll och bakgrund. I en intervju uppges att ordförandebeslut enligt kommunallagens bestämmelser generellt används restriktivt inom kommunen och att det finns en tydlig medvetenhet om vikten av efterhandsanmälan till nämnden.

Intervjuerna visar också att kunskapen om delegationsordningen generellt bedöms som god bland chefer som fattar delegationsbeslut regelbundet. Samtidigt framkommer att det finns utmaningar kopplade till att vissa delegater fattar beslut mer sällan och därför kan behöva extra stöd. Detta hanteras, som tidigare beskrivet, genom introduktion, utbildningsinsatser och löpande stöd från nämndsekreterare och registrator.

Vård- och omsorgsnämnden

I vård- och omsorgsnämndens delegationsordning återfinns även där bestämmelser kring dokumentation av delegationsbeslut. Det görs gällande att beslut som fattas med stöd av delegation ska dokumenteras och att samtliga delegationsbeslut ska anmälas till nämnden om inte annat anges i delegationsförteckningens anmärkningsruta vid respektive delegation. Delegaten ansvarar vidare för att anmälan sker. Precis som för tekniska nämnden tydliggör delegationsordningen vilka uppgifter som ska framgå av beslutet, däribland ärendet, beslutet, datum för beslut, vem som är delegat och med stöd av vilken punkt i delegationsordningen som beslutet fattats.

Av intervjuerna framkommer att vård- och omsorgsnämnden har etablerade rutiner för hantering av delegationsbeslut, där diarieföring, dokumentation och anmälan till nämnden utgör centrala delar. Det beskrivs att delegationsordningen revideras regelbundet, bland annat vid förändringar i organisation och

funktioner, och att arbetet med att hålla delegationsordningen aktuell sker löpande. Enligt intervjupersonerna sker revidering normalt ett par gånger per år.

Intervjuerna visar att delegationsbeslut sammanställs inför nämndens sammanträden och anmäls till nämnden genom listor som tas fram av nämndsekreteraren, baserat på underlag från verksamheterna. Enligt uppgift fungerar anmälningsrutinerna i huvudsak väl och det uppges att delegationsbeslut som huvudregel rapporteras till nämnden månaden efter att de fattats. Samtidigt framkommer att det under vissa perioder förekommit fördröjningar i återrapporteringen. Därutöver framkommer att presidiet i vissa avseenden efterfrågar mer utförlig information i delegationsredovisningen än vad som i dagsläget alltid lämnas, exempelvis kring innehåll, risker och ekonomiska konsekvenser av beslut.

Det beskrivs att det finns systemstöd och administrativa rutiner som möjliggör spårbarhet av delegationsbeslut, bland annat genom verksamhetssystem och diarieföring inför nämndsammanträden. Samtidigt framkommer att hanteringen till viss del är resurskrävande och personberoende.

Av intervjuerna framgår vidare att presidiet i huvudsak förlitar sig på den återrapportering som lämnas till nämnden och inte regelmässigt följer enskilda delegationsärenden på detaljnivå i systemen. I en intervju beskrivs en upplevelse av att nämnden ibland får för lite information, samt att information kan komma sent eller via andra kanaler än den formella nämndprocessen.

Intervjuerna visar att det inte finns någon särskild, fristående kontrollfunktion som systematiskt säkerställer att samtliga delegationsbeslut alltid anmäls i rätt tid. I stället bygger kontrollen i huvudsak på diarieföring, nämndsekreterarens samordnande roll samt att delegationsbeslut hanteras inom ordinarie nämndprocess. Intervjupersonerna bedömer att risken för att beslut inte anmäls är begränsad, men konstaterar samtidigt att den pågående omorganisationen och brist på chefer inom vissa verksamheter kan påverka stabiliteten i processerna.

När det gäller kunskap om delegationsordningen framkommer att chefer och funktioner som fattar delegationsbeslut frekvent, särskilt inom myndighetsutövning och bistånd, generellt bedöms ha god kännedom om sina befogenheter. Det beskrivs att delegationsordningen ingår i introduktion för vissa nyckelroller, men att informationsspridningen inte är helt enhetlig i organisationen. Intervjuerna pekar på att det finns utmaningar kopplade till personalomsättning, tillfälliga lösningar och konsultanvändning, vilket ställer krav på kontinuerlig uppföljning och stöd för att säkerställa korrekt tillämpning.

Det uppges att avvikelser från delegationsordningen sällan förekommer. Samtidigt framkommer att det funnits enstaka situationer där beslut i efterhand bedömts ha behövt lyftas till nämnden, exempelvis vid större ekonomiska konsekvenser eller vid osäkerhet kring gränsdragningen mellan verkställighet och delegation. I dessa fall har besluten hanterats genom dialog mellan förvaltning och nämnd, och

intervjupersonerna beskriver en etablerad praxis att vid osäkerhet hellre involvera nämnden än att riskera felaktig hantering.

Totalt har vi genomfört stickprovskontroll på tio delegationsbeslut för vård- och omsorgsnämnden för att skapa underlag till bedömning av följande kontrollpunkter:

- a. Har delegations- och vidaredelegationsbeslut blivit korrekt dokumenterade?
- b. Har delegations- och vidaredelegationsbeslut fattats av personer med befogenhet?
- c. Har delegerade och vidaredelegerade beslut blivit korrekt anmälda till nämnden?
- d. Har delegerade och vidaredelegerade beslut blivit korrekt anslagna?

Valda stickprov omfattar enbart delegationsbeslut då vidaredelegationsbeslut saknas. En sammanställning av utförda stickprov återfinns i tabellerna 7 och 8 nedan.

Dokumentation av beslut och är beslut fattade av personer med befogenheter

Tabell 7 Har delegationsbeslut blivit korrekt dokumenterade? Har delegationsbeslut fattats av personer med befogenhet?

Frågeställning	Antal kompletta (antal avvikelser)	Kommentar
Finns uppgift om vad beslutet handlar om?	10 (0)	I protokoll finns rubrik och kortare beskrivning för samtliga delegeringsbeslut som har anmälts. Vid samtliga fall finns det en beskrivande text i de enskilda beslutsdokumenten.
Finns uppgift om vem som har fattat beslutet?	10 (0)	I protokoll framgår inte vem som har fattat beslut. I de enskilda beslutsdokumenten framgår beslutsfattare för samtliga fall.
Finns uppgift om enligt vilken punkt i delegationsordningen som beslutet avses?	0 (10)	I varken protokoll eller i de enskilda beslutsdokumenten finns det uppgift om enligt vilken punkt i delegationsordningen som beslutet avser.
Har beslutet skrivits under av delegaten?	0 (10)	Ingen underskrift syns för samtliga beslut. Dock framgår det i delegationsordningen att det inte finns krav på att delegationsbeslut ska vara egenhändigt undertecknade av delegaten.
Har delegations- och vidaredelegationsbeslut fattats av personer med befogenhet?	0 (10)	Detta kan inte bedömas för samtliga beslut på grund av brist i hänvisning till delegationsordning.

Som framgår av tabell 7 ovan har våra stickprov av delegationsbeslut fem olika kontroller för att bedöma om besluten har blivit korrekt dokumenterade och fattade av personer med befogenhet. För samtliga granskade delegationsbeslut framgår vad beslutet handlar om genom beskrivande text i enskilda beslutsdokument. Det framgår dock inte vilken punkt i delegationsordningen som avses för samtliga tio delegationsbeslut i vare sig protokoll eller de enskilda beslutsdokumenten. På grund av detta kan vi inte fullt ut bedöma om besluten har fattats av personer som har delegation att fatta beslut i ärendet. Vidare visar stickproven att samtliga granskade delegationsbeslut har uppgift om vem som har fattat beslutet. Gällande ifall beslutet har skrivits under av delegaten saknar samtliga granskade delegationsbeslut en tydlig underskrift. Dock framgår det i delegationsordningen, som redan nämnt i ovan tabell, att det inte finns krav på att delegationsbeslut ska vara egenhändigt undertecknade av delegaten. I delegationsordningen uppges dock att det är viktigt att det på något sätt framgår att den person som anges ha fattat beslutet också har gjort det. Detta kan visas med ett undertecknande av delegaten (till exempel med godkänd e-signatur eller egenhändig namnunderskrift) eller att delegaten använder en beslutsfunktion i ärendehanteringssystemet.

Anmälan till nämnden och korrekt anslaget

Tabell 8 Har delegerade beslut blivit korrekt anmälda till nämnden? Har delegerade beslut blivit korrekt anslagna?

Frågeställning	Antal kompletta (antal avvikelser)	Kommentar
Har beslutet blivit anmält inom angiven tid?	N/A	Det står inget om när beslut ska anmälas i delegationsordningen.
Framgår vad beslutet avser?	10 (0)	I protokoll finns övergripande rubriker och texter för samtliga beslut. Dock finns ingen enskild anpassad skrivning över de enskilda besluten, utan dessa redovisas i stället på en övergripande nivå.
Framgår datum då delegationsbeslutet fattades?	0 (10)	Beslutsdatum framgår inte i protokoll. Datum finns i vissa av bilagorna, men bilagorna bifogas inte protokollet eller skickas till nämnden. Nämnden är dock informerade om att bilagorna finns att läsa på förvaltningen en vecka före sammanträdet, och behöver själva begära att få ta del av dem. Uppgiften framgår därmed inte vid anmälan.
Framgår beslutsfattare?	0 (10)	Beslutsfattare framgår inte i protokollet. I bilagorna varierar uppgifterna: vissa saknar beslutsfattare helt, andra anger endast namn utan funktion. Bilagorna bifogas inte protokollet eller skickas till nämnden. Nämnden är enbart informerad om att bilagorna finns tillgängliga på förvaltningen en vecka före sammanträdet, vilket innebär att uppgiften inte framgår vid anmälan.

Som framgår av tabell 8 ovan har våra stickprov av delegationsbeslut omfattat fyra olika kontroller för att bedöma om besluten har blivit korrekt anmälda till nämnden. För samtliga tio granskade delegationsbeslut framgår det av protokoll vad beslutet avser på en övergripande nivå, dock framgår ingen enskild skrivning avseende vad de enskilda besluten avser. För samtliga beslut framgår inget datum som delegationsbeslutet fattades och av vem. Uppgifter om beslutsdatum och beslutsfattare finns i vissa bilagor, men dessa bilagor bifogas inte protokollet och skickas inte ut till nämnden. Nämnden är dock informerad om att bilagorna finns att läsa på förvaltningen en vecka före sammanträdet. I delegationsordningen finns ingen beskrivning om när beslut ska anmälas, det går således inte att göra en bedömning ifall besluten har blivit anmälda inom angiven tid. Som tidigare skrivet finns i kommunallagen (2017:725) ingen exakt tidsfrist angiven för hur snabbt ett delegationsbeslut ska anmälas till nämnden. Däremot är det vanligt och praxis att sådana beslut anmäls vid nästkommande sammanträde för att säkerställa insyn och kontroll. I samband med sakkontrollen har uppgifter framförts att detta är nämndens etablerade rutin, att delegationsbeslut ska anmälas vid nästkommande sammanträde. Samtidigt kvarstår iakttagelsen att frånvaron av en tydlig reglering i delegationsordningen, i kombination med att beslutsdatum inte alltid framgår i underlagen, försvårar möjligheten att följa upp om rutinen tillämpas konsekvent och om enskilda beslut anmäls inom rimlig tid. För sju delegationsbeslut som ingår i stickprovskontrollen finns uppgifter om protokollet på anslagstavlan senast andra dagen efter det att protokollet har justerats. För resterande tre har anslag skett tre dagar efter justering.

Vid intervjuerna framkommer att det finns etablerade rutiner för hur delegationsbeslut hanteras från beslutstillfälle till anmälan till nämnden. I intervjuer beskrivs att delegationsbeslut fattas av behöriga delegater i enlighet med gällande delegationsordning och att besluten dokumenteras i verksamhetssystem eller motsvarande underlag. Därefter lämnas besluten till nämndsekreterare/registrator för vidare hantering, diarieföring och sammanställning inför nämndens sammanträden.

Intervjupersonerna beskriver att nämndsekreteraren har en central och samordnande roll i processen genom att samla in delegationsbeslut från verksamheterna, sammanställa dem och inkludera dem till handlingarna inför nämndens sammanträden. Hanteringen uppges till stor del bygga på manuella moment och samverkan mellan flera funktioner. Samtidigt framkommer att det inte finns någon särskild formaliserad kontrollfunktion som systematiskt säkerställer att samtliga delegationsbeslut alltid anmäls till nämnden inom en viss tidsram. Enligt intervjupersonerna bedöms dock risken för att beslut helt faller bort som begränsad, bland annat till följd av diarieföring, systemstöd och nämndsekreterarens samordnande ansvar.

Vid en intervju uppges att delegationsbeslut i normalfallet anmäls till nämnden inom rimlig tid, men att det i vissa situationer kan förekomma fördröjningar. Sådana fördröjningar kopplas enligt intervjupersonerna bland annat till hög arbetsbelastning, pågående omorganisation, chefsbyten samt osäkerhet kring gränsdragningen mellan delegationsbeslut och verkställighetsbeslut. Intervjupersonerna beskriver att dessa gränsdragningsfrågor hanteras genom dialog mellan tjänstepersoner, förvaltningschef, nämndsekreterare och vid behov presidiet.

Av intervjuvaren framkommer vidare att ordförandebeslut enligt kommunallagens bestämmelser om brådskande ärenden förekommer i begränsad omfattning. När sådana beslut fattas rör det enligt intervjupersonerna situationer där ärendet inte kan avvakta nämndens ordinarie sammanträde, exempelvis av tidsmässiga eller organisatoriska skäl. Ordförandebeslut uppges alltid anmälas till nämnden i efterhand, och nämndsekreteraren ansvarar för att besluten tas upp och dokumenteras i samband med nämndens sammanträde.

Intervjuerna visar även att kunskapen om delegationsordningen generellt bedöms som god bland chefer och funktioner som fattar delegationsbeslut regelbundet. Samtidigt framkommer att det finns utmaningar kopplade till att vissa delegater fattar beslut mer sällan, exempelvis till följd av tillfälliga uppdrag eller personalomsättning. Förvaltningen beskriver att detta hanteras genom introduktion för vissa roller, löpande dialog samt stöd från nämndsekreterare och förvaltningsledning, men att det krävs ett kontinuerligt arbete för att upprätthålla en jämn och tillräcklig kunskapsnivå i organisationen.

Bedömning

Revisionsfråga 3: Hanteras delegationsbesluten i enlighet med gällande delegationsordning och lagstiftning?

Tekniska nämnden

Delvis.

Granskningen visar att tekniska nämnden har etablerade rutiner för dokumentation, diarieföring och anmälan av delegationsbeslut. Intervjuerna ger stöd för att delegationsbeslut i huvudsak hanteras inom ordinarie nämndprocess och att återrapportering till nämnden fungerar.

Stickprovskontrollen visar dock brister avseende formalia, bland annat avsaknad av underskrifter samt att beslutsfattare i vissa fall anges med personnamn i stället för funktion. Dessa brister försvårar spårbarheten och möjligheten att i efterhand fullt ut verifiera att beslut har fattats av personer med korrekt befogenhet.

Sammantaget bedöms delegationsbesluten delvis hanteras i enlighet med gällande delegationsordning och lagstiftning.

Vård- och omsorgsnämnden

Delvis.

Granskningen visar att det finns etablerade rutiner för dokumentation och anmälan av delegationsbeslut inom vård- och omsorgsnämnden. Vid stickprovskontrollen framgår det av protokollen vad besluten avser, men endast på en övergripande nivå, exempelvis antal beslut inom individ- och personalärenden. Det framgår därmed ingen enskild skrivning av vad de enskilda besluten avser i detalj.

Stickprovskontrollen visar också genomgående brister i dokumentation och spårbarhet, bland annat avseende hänvisning till delegationspunkt samt uppgift om beslutsfattare och beslutsdatum i protokoll. Vid sakkontrollen framgår att uppgifter om beslutsdatum och beslutsfattare finns i vissa bilagor, men dessa bilagor bifogas inte protokollet och skickas inte ut till nämnden. Nämnden är dock informerad om att bilagorna finns att ta del av på förvaltningen en vecka före sammanträdet, vilket innebär att uppgifterna inte framgår i det beslutsunderlag som faktiskt utgör anmälan till nämnden.

Dessa brister innebär att det inte fullt ut går att säkerställa, utifrån det material som delges nämndsledamöterna på sammanträdet, att delegationsbeslut har fattats av personer med korrekt befogenhet eller att besluten hanterats i enlighet med delegationsordningens krav. Avsaknaden av tydliga uppgifter i protokoll försvårar även nämndens möjlighet till efterhandskontroll och att följa upp att rutinerna tillämpas konsekvent.

Sammantaget bedöms delegationsbesluten delvis hanteras i enlighet med gällande delegationsordning och lagstiftning.

Samlad bedömning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Enköpings kommun genomfört en granskning av delegationsordningar och kontroll av beslut. Granskningens syfte är att bedöma om nämnderna har tillräcklig kontroll över delegerade och vidaredelegerade beslut samt om nämnden säkerställt en korrekt och effektiv hantering av delegations- och vidaredelegationsbeslut.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att tekniska nämnden **i allt väsentligt** har beslutat om en ändamålsenlig delegationsordning och att vård- och omsorgsnämnden **inte helt** har beslutat om en ändamålsenlig delegationsordning. Den interna kontrollen inom området bedöms **inte helt** vara tillräcklig för tekniska nämnden och vård- och omsorgsnämnden.

Rekommendationer

Mot bakgrund av vad som framkommit i granskningen rekommenderas att:

Tekniska nämnden

- Säkerställa att delegationsbeslut konsekvent innehåller uppgift om både beslutsfattarens namn och funktion, i såväl beslutsdokument som delegationsbeslutsförteckningar, för att stärka spårbarheten och möjligheten till efterhandskontroll.
- Utveckla en mer enhetlig tillämpning av mallar och strukturer för delegationsbeslut, särskilt avseende hur beslutsmeningar och hänvisningar till delegationspunkt formuleras, för att minska personberoende och öka kvaliteten i dokumentationen.
- Förtydliga inom vilken tidsram delegationsbeslut ska anmälas till nämnden, antingen genom tillägg i delegationsordningen eller genom kompletterande rutin, i syfte att minska tolkningsutrymme och säkerställa en enhetlig tillämpning.

Vård- och omsorgsnämnden

- Utveckla återrapporteringen av delegationsbeslut till nämnden så att informationen i högre grad möjliggör bedömning av beslutens innehåll, konsekvenser och risker, särskilt vid ärenden av större betydelse.
- Säkerställa att delegationsbeslut dokumenteras på ett sådant sätt att det tydligt framgår vilken delegationspunkt beslutet avser, vem som har fattat beslutet samt när beslutet fattades, i syfte att möjliggöra kontroll av att besluten fattats av personer med korrekt befogenhet.
- Förtydliga inom vilken tidsram delegationsbeslut ska anmälas till nämnden, antingen genom tillägg i delegationsordningen eller genom kompletterande rutin, i syfte att minska tolkningsutrymme och säkerställa en enhetlig tillämpning.

- Överväga att i interkontrollplanen lägga in ett kontrollmoment gällande att slumpmässigt utföra kontroller av att delegationsbeslut följer beslutad delegationsordning.

Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfrågor	Bedömning	TN	VO
1. Har nämnden beslutat om en ändamålsenlig delegationsordning?	<p>Ja</p> <p>Granskningen visar att tekniska nämnden har beslutat om en delegationsordning som uppfyller kommunallagens krav och som är tydligt strukturerad. Delegationsordningen anger vilka beslut som får respektive inte får delegeras, till vem beslutanderätten överläts samt hur delegationsbeslut ska dokumenteras och anmälas till nämnden. Vid genomgången har inga avvikelser mot kommunallagens bestämmelser identifierats. Delegation sker som huvudregel i ett led och vidaredelegation förekommer endast i ett begränsat och uttryckligen reglerat fall, vilket är förenligt med kommunallagen. Delegationsordningen avgränsar tydligt delegationsbeslut från</p>		<p>Delvis</p> <p>Granskningen visar att vård- och omsorgsnämnden har beslutat om en delegationsordning som i huvudsak uppfyller kommunallagens krav. Delegationsordningen reglerar vilka beslut som får delegeras, vilka beslut som ska fattas av nämnden samt hur delegationsbeslut ska dokumenteras och anmälas. Samtidigt präglas nämndens verksamhet av en stor volym delegerade beslut. Intervjuer och iakttagelser visar att återrapporteringen till nämnden i vissa delar är översiktlig, vilket kan begränsa nämndens möjlighet att fullt ut bedöma beslutens innehåll, konsekvenser och risker. Det har även framkommit exempel där beslut med betydande konsekvenser fattats utan</p>

verkställighetsbeslut och innehåller relevanta hänvisningar till lagrum. Intervjuerna bekräftar att delegationsordningen upplevs som ändamålsenlig och anpassad till verksamhetens behov samt att den tillämpas med medvetenhet om behovet av politisk styrning och insyn. Sammantaget bedöms delegationsordningen ge nämnden tillräckliga förutsättningar för styrning och kontroll.

att nämnden varit tillräckligt informerad i förväg. Sammantaget innebär detta en risk för att nämnden får en icke önskvärd distans till mer omfattande beslut i verksamheten. Mot denna bakgrund bedöms delegationsordningen vara delvis ändamålsenlig.

2. Har nämnden säkerställt att förvaltningschefens vidaredelegationsordning är ändamålsenlig?

Går ej att bedöma

Frågan går ej att bedöma då det inte finns några vidaredelegationer från förvaltningscheferna för varken den tekniska nämnden eller vård- och omsorgsnämnden.

Går ej att bedöma

Frågan går ej att bedöma då det inte finns några vidaredelegationer från förvaltningscheferna för varken den tekniska nämnden eller vård- och omsorgsnämnden.

3. Hanteras delegationsbesluten i enlighet med gällande delegationsordning och lagstiftning?

Delvis

Granskningen visar att tekniska nämnden har etablerade rutiner för dokumentation, diarieföring och anmälan av delegationsbeslut. Intervjuerna ger stöd för att delegationsbeslut i huvudsak hanteras inom ordinarie nämndprocess och att återrapportering till nämnden fungerar.

Delvis

Granskningen visar att det finns etablerade rutiner för dokumentation och anmälan av delegationsbeslut inom vård- och omsorgsnämnden. Vid stickprovskontrollen framgår det av protokollen vad besluten avser, men endast på en

Stickprovskontrollen visar dock brister avseende formalia, bland annat avsaknad av underskrifter samt att beslutsfattare i vissa fall anges med personnamn i stället för funktion. Dessa brister försvårar spårbarheten och möjligheten att i efterhand fullt ut verifiera att beslut har fattats av personer med korrekt befogenhet. Sammantaget bedöms delegationsbesluten delvis hanteras i enlighet med gällande delegationsordning och lagstiftning.

övergripande nivå, exempelvis antal beslut inom individ- och personalärenden. Det framgår därmed ingen enskild skrivning av vad de enskilda besluten avser i detalj. Stickprovskontrollen visar också genomgående brister i dokumentation och spårbarhet, bland annat avseende hänvisning till delegationspunkt samt uppgift om beslutsfattare och beslutsdatum i protokoll. Vid sakkontrollen framgår att uppgifter om beslutsdatum och beslutsfattare finns i vissa bilagor, men dessa bilagor bifogas inte protokollet och skickas inte ut till nämnden. Nämnden är dock informerad om att bilagorna finns att ta del av på förvaltningen en vecka före sammanträdet, vilket innebär att uppgifterna inte framgår i det beslutsunderlag som faktiskt utgör anmälan till nämnden. Dessa brister innebär att det inte fullt ut går att säkerställa, utifrån det material som delges nämndsledamöterna på sammanträdet, att

delegationsbeslut har
fattats av personer med
korrekt befogenhet eller
att besluten hanterats i
enlighet med
delegationsordningens
krav. Avsaknaden av
tydliga uppgifter i
protokoll försvårar även
nämndens möjlighet till
efterhandskontroll och
att följa upp att rutinerna
tillämpas konsekvent.
Sammantaget bedöms
delegationsbesluten
delvis hanteras i enlighet
med gällande
delegationsordning och
lagstiftning.

2026-03-26

Kristian Damlin

Uppdragsledare

Lena Salomon

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Enköpings kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från 2025-09-15. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.